

Ärende:

- 1 UTREDNING SOM AVSES I 3:3.2 FÖRUNDERÖKNINGSLAGEN
TI 04.02.2020
RASEBORG

Händelsetid:
Ort:

TI 04.02.2020
RASEBORG

Beslut i fallet:

ÄRENDE: 1 03.06.2021 SJÖHOLM, MATS
RIKOSKOMISARIO

Motivering och lagrum
som skall tillämpas:

Förundersökning ska inte göras, eftersom det inte finns skäl att misstänka, att ett brott har begåtts
Undersökningen slutförd.
BESLUT

I ärendet finns inte skäl att misstänka brott, en förundersökning skall inte göras.

TILLÄMPADE LAGRUM

Enligt förundersökningslagens 3 kapitel 3 § skall polisen göra en förundersökning ifall det finns skäl att misstänka brott eller ifall saken annars i lag stadgats till polisens uppgift.

Enligt regeringens proposition HE 1985/14 bör man anse att det finns skäl att misstänka brott när en person som noggrant överväger saker på basis av sina iakttagelser anser att ett brott skett.

Enligt regeringens proposition HE 222/2010 räcker inte enbart ett påstående om ett brott för att överskrida förundersökningströskeln.

I strafflagens 36 kap 1 § stadgas det om bedrägeri:

Den som för att bereda sig eller någon annan orättmätig ekonomisk vinning eller för att skada någon annan, genom att vilseleda eller utnyttja misstag, förmår någon att göra eller underlåta något och därigenom orsakar ekonomisk skada för den som misstagit sig eller den vars intressen han kunnat förfoga över, skall för bedrägeri dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För bedrägeri döms också den som i sådant syfte som nämns i 1 mom. matar in, ändrar, förstör eller undertrycker data eller på något annat sätt ingriper i ett informationssystem funktion så att resultatet av databehandlingen förvanskas och därigenom orsakar ekonomisk skada för någon annan.

Försök är straffbart.

I strafflagens 36 kap 5 § stadgas det igen i sin tur om missbruk av förtroendeställning:

Om någon vars uppgift är att sköta en annans ekonomiska eller rättsliga angelägenheter missbrukar sin förtroendeställning genom att

03.06.2021

5530/S/1512/20

1) vidta en åtgärd som han inte har rätt till eller

2) helt eller delvis underlåta att sköta sin uppgift,

och därigenom vållar huvudmannen skada, skall han för missbruk av förtroendeställning dömas till böter eller fängelse i högst två år.

MOTIVERINGAR

Karl-Johan Österman har 4.2.2020 lämnat en begäran om undersökning samt bilagor till polisen. 12.4.2021 har Österman kompletterat sin begäran med ett dokument där han ber polisen reda ut ifall allt gått rätt till i Bostads Ab Lantmannagården i Ekenäs verksamhet.

Ur Informationssystemet för polisärenden kan man konstatera att Östermans ärende delvis behandlats redan i anmälan 5530/S/7047/16, där man konstaterat att inga skäl att misstänka brott funnits och därför har ingen förundersökning inletts.

Dessutom har Västra Nylands tingsrätt civilrättsligt behandlat ärendet som klander av bolagsstämmobeslut och gett domen 15/3498.

Fastighetsförbundet har i sin tur 26.3.2014 på begäran gett ett utlåtande i ärendet och Bostads Ab Lantmannagården i Ekenäs styrelse har förfarit enligt anvisningarna de fått därifrån. Anvisningar som tingsrätten senare ansett vara i strid med rådande lagstiftning.

Undertecknad har bekantat sig med Östermans begäran om utredning jämte bilagor. I de bifogade dokumenten finns bl.a. tidigare nämnda beslut av Västra Nylands tingsrätt. Enligt domen har en del beslut som gjorts i bostadsbolagets styrelse varit felaktiga, alltså sk. procedurfel.

Polisens uppgift är inte att utesluta ifall brott skett. Polisen skall göra en förundersökning då det finns skäl att misstänka brott eller det annars stadgas till polisens uppgift. Ett eventuellt klander är alltså ett civilrättsligt ärende där polisen saknar befogenheter. Behörig myndighet är boningsortens domstol. Eftersom ärendet redan tidigare behandlats i domstol, så är denna rättsskyddsmetod känd av Österman. Liksom också 3 månaders tidsfristen att motsätta sig gjorda beslut.

För polisens del kvarstår bedömningen, huruvida det finns skäl att misstänka brott eller inte. De brottsrekvisit som här kunde komma ifråga är bedrägeri och/eller missbruk av förtroendeställning. Som man ur strafflagen kan konstatera, så är dessa två straffbara endast som uppsåtliga brott. Med andra kan man inte göra sig skyldig till dessa av oaktsamhet.

I det här fallet är det ostridigt att vissa beslut gjorts i strid med bolagsordningen samt Lag om bostadsaktiebolag. Man kan konstatera att meningsskiljaktigheterna i bolaget är betydande. Eftersom dessa saker är invecklade så har bostadsbolaget bl.a. kontaktat Fastighetsförbundet för att få anvisningar. Dessutom har man efter tingsrättens dom försökt få till stånd en ny bolagsordning. Detta tyder på att man försökt agera enligt bästa förmåga.

Ur Östermans dokument kan inte urskiljas någonting konkret som tyder på att

03.06.2021

5530/S/1512/20

disponent Jansson eller någon i bostadsbolagets styrelse skulle gjort sig skyldig till ett uppsåtligt brott. Man har agerat enligt sitt bästa kunnande. Trots det har vissa procedurfel gjorts. Rättsskyddsåtgärder för dessa finns, bl.a. i lag om bostadsaktiebolag samt möjligheten att föra ärendet till domstolsbehandlingen. Men endast procedurfel, oberoende av följder de fått, kan i detta fall inte anses uppfylla brottsrekvisitet för bedrägeri, missbruk av förtroende ställning eller någon annan brottslig gärning.

Eftersom det inte finns skäl att misstänka brott så har polisen inga befogenheter att utföra en förundersökning. Därför avslutas ärendet hos polisen utan vidare åtgärder.

BESVÄRSANVISNING

Detta är ett beslut om att förundersökning inte görs samt att ärendet inte lämnas till åklagare för åtalsprövning. Man kan inte söka ändring i beslutet genom att motsätta sig.

Om beslutet kan enligt eget övervägande göras ett klagomål.

En målsägande kan själv väcka åtal i ett ärende, om förundersökningsmyndigheten beslutat att förundersökningen inte görs eller att den avslutas (Lag om rättegång i brottsmål 1:14 §).

Beslutet befriar inte någon från en eventuell skadeståndsskyldighet.

RASEBORG

03.06.2021

Tilläggsinformation:

Mats Sjöholm
Kriminalkommissarie

Beslutet har tillkännagivits

- ☐ Målsägande
- ☐ Misstänkt för brott
- ☐ Övrig